Değerli hastamız, bu rehber kemoterapi tedaviniz süresince size ve yakınlarınıza yol göstermek için hazırlanmıştır. Tedaviye başlamadan önce hemşireniz bu rehberi sizinle birlikte okuyacak ve sorularınızı yanıtlayacaktır.

1. EKİBİMİZ

Tedavinizi planlayan ve izleyen **uzman hekiminiz**, ilaçlarınızı hazırlayan **eczacı ve hemşireler**, ilaçlarınızı uygulayan ve sizi izleyen **kemoterapi hemşireleri**, gerektiğinde **diyetisyen, psikolog ve sosyal hizmet uzmanı** ekibimizde yer alır. Ünitemizin sorumlu hekimi ve sorumlu hemşiresinin adları ünite girişinde yazılıdır.

2. TEDAVİNİZ

Kemoterapi, hızla çoğalan hücreleri hedef alan ilaçlarla yapılan bir tedavidir. Hekiminiz size tedavinin amacını, kaç kür süreceğini, kürler arasındaki süreyi ve hangi ilaçların verileceğini anlatır. Tedavi planınız aşağıya yazılır:

Tedavinin Amacı		**Planlanan Kür Sayısı**	
Kür Aralığı		**İlaçlar**	

Her kürden önce hekiminiz sizi muayene eder ve kan tahlillerinize bakar. Sonuçlara göre tedavinin ertelenmesi ya da dozun değiştirilmesi gerekebilir; bu, tedavinin başarısız olduğu anlamına gelmez.

3. TEDAVİ SIRASINDA HEMEN HABER VERMENİZ GEREKEN DURUMLAR

- Serum taktığımız yerde ağrı, yanma, batma, şişlik ya da kızarıklık (ilacın damar dışına sızması olabilir)
- Kaşıntı, döküntü, yüzde ve dudaklarda şişme, nefes darlığı, göğüste sıkışma, baş dönmesi (alerjik reaksiyon olabilir)
- Titreme, ateş, çarpıntı, bulantı ya da kendinizi kötü hissetmeniz

4. İLAÇ VE BESİN ETKİLEŞİMLERİ

- Reçetesiz ilaçlar, bitkisel ürünler, vitaminler ve takviyeler ilaçlarınızın etkisini değiştirebilir. Kullanmadan önce mutlaka hekiminize danışın.
- Greyfurt ve greyfurt suyu bazı ilaçların etkisini değiştirebilir; hekiminiz aksini söylemedikçe tüketmeyin.
- Tedavi süresince canlı aşı yaptırmayın; aşı olmadan önce hekiminize danışın.
- Diş tedavisi ya da başka bir girişimden önce kemoterapi aldığınızı belirtin.

5. BESLENME

- Az ve sık, protein yönünden zengin (et, tavuk, balık, yumurta, süt ürünleri, kurubaklagil) besinler tüketin.
- Hekiminiz kısıtlamadıysa günde 2-3 litre sıvı için.
- Etleri, yumurtayı ve deniz ürünlerini iyi pişirin; çiğ ya da az pişmiş besinlerden, pastörize edilmemiş süt ürünlerinden kaçının.
- Meyve ve sebzeleri bol suyla iyice yıkayın.
- Kilo kaybınız varsa ya da yemek yiyemiyorsanız hemşirenize söyleyin; diyetisyene yönlendirileceksiniz.

6. YAN ETKİLER VE YAPABİLECEKLERİNİZ

Yan etki	Neler yapabilirsiniz?
Enfeksiyona yatkınlık (nötropeni)	Ellerinizi sık yıkayın; kalabalık ve kapalı ortamlardan, hasta kişilerden uzak durun. Ateşinizi günde iki kez ölçün. **Ateşiniz 38 °C ve üzerindeyse beklemeden hastaneye başvurun.**
Kanamaya yatkınlık (trombositopeni)	Yumuşak diş fırçası kullanın, tıraş için elektrikli makine tercih edin. Burun, diş eti kanaması, idrar ya da dışkıda kan, ciltte morluk varsa haber verin.
Kansızlık (anemi)	Yorgunluk ve nefes darlığı olabilir. Dinlenmeye zaman ayırın, yavaş kalkın.

Bulantı ve kusma	Size verilen bulantı ilaçlarını önerilen saatlerde kullanın. Az ve sık yiyin, yağlı ve kokulu yiyeceklerden kaçının. 24 saatte birden çok kez kusuyorsanız ya da sıvı alamıyorsanız haber verin.
Ağız yaraları (mukozit)	Her yemekten sonra yumuşak fırçayla dişlerinizi fırçalayın, önerilen ağız gargarasını kullanın. Alkollü gargaralardan, sıcak ve baharatlı yiyeceklerden kaçının.
İshal	Bol sıvı alın, posalı ve yağlı yiyeceklerden kaçının. Günde 4-6 kezden fazla ishal, kanlı dışkı ya da baş dönmesi varsa haber verin.
Kabızlık	Hekiminiz kısıtlamadıysa bol sıvı alın, lifli besinler tüketin, hareket edin. Üç günden uzun süren kabızlıkta haber verin.
Yorgunluk	Gün içinde kısa dinlenme araları verin; yapabildiğiniz kadar hafif yürüyüş yapın.
Saç dökülmesi	Geçicidir; tedavi bitince saçlar yeniden çıkar. Yumuşak tarak ve hafif şampuan kullanın, başınızı güneşten koruyun.
Ağrı	Ağrınızı 0-10 arasında puanlayarak hekiminize bildirin; size uygun ağrı kesici önerilecektir.
El ve ayaklarda uyuşma (nöropati)	Sıcak ve soğuk temasta dikkatli olun; bazı ilaçlarda soğuk içecek ve soğuk temasından kaçınmanız istenebilir. Düğme iliklemede, yürürken zorlanıyorsanız haber verin.
Alerjik reaksiyon	Kaşıntı, döküntü, nefes darlığı, yüzde şişme olursa hemen haber verin; evdeyseniz en yakın acil servise başvurun.

7. EVDE GÜVENLİK

- Tedaviden sonraki ilk 48 saat ilaç kalıntıları idrar, dışkı ve kusmukla atılabilir. Tuvaleti oturarak kullanın, kapağı kapatıp iki kez sifon çekin ve ellerinizi yıkayın.
- Kusmuk ya da idrarla kirlenen çamaşırları eldivenle tutun ve diğer çamaşırlardan ayrı yıkayın.
- Tedavi süresince ve hekiminizin önerdiği süre boyunca gebelikten korunun; emzirmeyin.
- Evde kullanacağınız ağızdan kemoterapi ilaçlarını çocukların ulaşamayacağı yerde saklayın, tabletleri bölmeyin ve ezmeyin.

8. HASTANEYE BAŞVURMANIZ GEREKEN DURUMLAR

- Ateşin 38 °C ve üzerinde olması, titreme
- Durmayan kanama, idrarda ya da dışkıda kan
- Nefes darlığı, göğüs ağrısı
- Sıvı almanızı engelleyen bulantı-kusma ya da şiddetli ishal
- Bilinç bulanıklığı, şiddetli baş ağrısı
- Serum takılan yerde ya da portun çevresinde kızarıklık, şişlik, akıntı

ULAŞABİLECEĞİNİZ TELEFONLAR			
Kemoterapi Ünitesi (mesai saatleri)		**Mesai Dışında (acil servis)**	
Sorumlu Hekim		**Sorumlu Hemşire**	

Bu rehberdeki bilgiler hekiminizin size özel önerilerinin yerini tutmaz. Sorularınızı her zaman ekibimize sorabilirsiniz.

Eğitimi Veren Hemşire	**Hasta / Hasta Yakını**
Adı Soyadı: Tarih / Saat: İmza:	Adı Soyadı: Tarih / Saat: İmza:

Bu örnek doküman Prokalite tarafından hazırlanmıştır. Kurumunuzun yapısına, yürürlükteki mevzuata, Sağlık Bakanlığı rehberlerine ve güncel bilimsel kaynaklara göre uyarlanmalı; ilaç, doz ve süre bilgileri kurumun yetkili hekim ve eczacıları tarafından doğrulanmalıdır.